ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔަވާ ވިދާޅުވި ގޮތް

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه أجمعين.

ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔަވާ ވިދާޅުވި ގޮތާއި އެކަމާ ގުޅުން ހުރި ކަންކަމުގައި ޢަމަލުކުރައްވައި ގޮތް ބަޔާންކުރައްވަމުން زاد المعاد ގައި އިބްނުލް ޤައްޔިމު رحمه الله ވިދާޅުވެއެވެ.

> "ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ކޮންމެ ދުވަހެއްގައިވެސް ޤުރުއާނުން ކޮންމެވެސް މިންވަރެއް ކަނޑައެޅުއްވައިގެން، އެ މިންވަރެއް ތިލާވަތްކުރައްވައެވެ. އަދި އެކަލޭގެފާނު އެކަން ދޫކޮށް ނުލައްވައެވެ.
>
> އެކަލޭގެފާނު ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔަވާ ވިދާޅުވަނީ ތަރުތީލުކޮށެވެ. މާ ހަލުއިކަމާ އަދި އަވަސްކޮށްވެސް ނޫނެވެ. އަދި ޙަރުފުން ޙަރުފަށެވެ! އެކަލޭގެފާނު ކިޔަވާ ވިދާޅުވަނީ ކޮންމެ އަކުރެއްވެސް ވަކިވާނޭ މިންވަރަކަށެވެ. އަދި ކޮންމެ އާޔަތެއް ނިންމަވާފައި ހުއްޓަވައެވެ. މައްދުގެ އަކުރުތަކުގައި އެކަލޭގެފާނު ދިގުކުރައްވައި ކިޔަވާވިދާޅުވެއެވެ. އެގޮތުން ﴿الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ﴾ ކިޔަވާ ވިދާޅުވާއިރު ﴿الرَّحْمَٰنِ﴾ އަށްވެސް އަދި ﴿الرَّحِيمِ﴾ އަށްވެސް ދިގުކުރައްވައެވެ.
>
> އަދި ކިޔަވަން ފެށުމުގެ ކުރިން ޝައިޠާނާގެ ނުބައިކަމުން ރައްކާތެރިކަންދެއްވުން އެދި الله ގެ ޙަޟްރަތުގައި ދަންނަވައެވެ. އެގޮތުން ކިޔަވަން ފެށުމުގެ ކުރިން: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» މިކަލިމައިން ވިދާޅުވެއެވެ. އަދި ބައެއް ފަހަރު «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ» މިކަލިމައިންވެސް ވިދާޅުވެއެވެ.
>
> އެހެން ބޭކަލުން ކީރިތި ޤުރުއާން ތިލާވަތްކުރައްވާ އަޑުއައްސަވަން އެކަލޭގެފާނު ލޯބިކުރައްވައެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔަވާ ވިދާޅުވުމަށް، ޢަބްދުالله ބިން މަސްޢޫދު رضي الله عنه އަށް އެކަލޭގެފާނު އަމުރުކުރެއްވިއެވެ. ދެން އެކަލޭގެފާނު އަޑުއައްސަވަމުން އިންނަވަނިކޮށް ޢަބްދުالله ބިން މަސްޢޫދު رضي الله عنه ކިޔަވާ ވިދާޅުވިއެވެ. އަދި އެ ކިޔެވުމުން އެކަލޭގެފާނުގެ ހިތަށް ބިރުވެތިކަން ވަދެ، އެކަލޭގެފާނުގެ ދެލޮލުން ކަރުނަ އޮހިގެން ދިޔައެވެ.
>
> ކޮޅަށް ހުންނަވައިގެންނާއި އިށީނދެ އިންނަވައިގެންނާއި އަދި އޮށޯވެ އޮންނަވައިގެންވެސް ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ޤުރުއާން ކިޔަވާވިދާޅުވިއެވެ. އަދި ވުޟޫކުރައްވައިގެން ހުންނަވައިގެންނާއި އަދި ވުޟޫ ނުހުންނަވާ ޙާލަތުގައިވެސް އެކަލޭގެފާނު ޤުރުއާން ކިޔަވާވިދާޅުވެއެވެ. އެކަލޭގެފާނު ޤުރުއާން ކިޔަވާވިދާޅުވުން މަނާވެގެންވަނީ ޖުނުބުވެފައި ހުންނަވާއިރު އެކަނިއެވެ.
>
> އެކަލޭގެފާނު ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔަވާ ވިދާޅުވާއިރު ވަރަށް ރީތިކޮށް ކިޔަވާ ވިދާޅުވެއެވެ. އަދި ބައެއް ފަހަރު ترجيع ކޮށްވެސް އެކަލޭގެފާނު ކިޔަވާވިދާޅުވެއެވެ. އެގޮތުން މައްކާ ފަތަޙްކުރެއްވި ދުވަހުގައި އެކަލޭގެފާނުވެސް ترجيع ކޮށް ﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا﴾ ކިޔަވާ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ."
>
> [زاد المعاد (1 / 463 – 464)]

ترجيع ކޮށް ޤުރުއާން ކިޔުމަކީ: އެއީ ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔަވާއިރުގައި ރީތިކޮށް ކިޔުމުގެ ގޮތުން ކަރުތަކުގައި އަޑު ތަކުރާރުކުރުމެވެ. އަދި އާރޯހަރު ނިގުމާއިއެކު ތަކުރާރު ކިޔުމެވެ.

(ބައްލަވާ: فتح الباري لابن باري (9 / 92)).

dhisalafiyyah.net